

KURJER WILENSKI

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY

W jaki sposób zrównoważono budżet na rok 1936-37

WARSZAWA. (Pat). Jak już donosiśmy, uchwalony na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów nowy preliminarz budżetowy na rok 1936-37 jest całkowicie zrównoważony. Równowaga ta zabezpieczona została przy pomocy 2-ech metod.

1) w porównaniu z budżetem na rok 1935-36 urealnione zostały wszystkie pozycje budżetu zarówno w dochodach jak i rozchodach. Urealnienie to wyraziło się między in. w zmniejszeniu o około 180 milionów ogólnej kwoty dochodów, preliminowanych w budżecie tegorocznym, oraz w podwyższeniu wydatków w tych wszystkich działach budżetu, w których ze względu na konieczność wypełnienia przez państwo jego za dań i zobowiązań — wydatki preliminowane były dotychczas za nisko. W ten sposób urealniono m. in. wydatki na emerytury i na obsługę długów, przewidując w szczególności odpowiednie kwoty na obsługę 3-procentowej premjowej pożyczki inwestycyjnej.

2) celem zabezpieczenia rzeczywistej równowagi budżetowej, dokonano w nowym budżecie szeregu skreśleń i oszczędności, przede wszystkim w wydatkach rzeczowych, oraz w tych wszystkich pozycjach, których zmniejszenie było możliwe bez szkody dla podstawowych funkcji administracji państwowej, a następnie wprowadzono do budżetu oszczędności i nowe dochody, które uzyskano na podstawie uchwalonych już przez Radę Ministrów dekretów.

Dokonane oszczędności są duże. Nie dotknęły one jednak zupełnie budżetu ministerstwa spraw wojskowych i tylko nieznacznie dotknęły budżet ministerstwa W. R. i O. P., który zmniejszono o zaledwie około 1 procent. Redukcja ta nie pociągnie za sobą ani zmniejszenia liczby szkół, ani też liczby nauczycieli i liczby dzieci, kształcących się w szkołach państwowych.

Preliminarz budżetowy na rok 1936-37 zamyka się po stronie dochodów ogólną kwotą zł. 2.237.171 tys. i po stronie wydatków kwotą zł. 2.237.121 tys., daje więc pewną niewielką nadwyżkę dochodów nad wydatkami. Zarówno dochody jak i wydatki w nowym budżecie większe są od dochodów i wydatków budżetu tegorocznego. Są to jednak zwiększenia pozorne, spowodowane tem, że — w odróżnieniu od dotychczasowych budżetów — nowy preliminarz obejmuje nie tylko dochody i wydatki brutto administracji, lecz również wpływy i rozchody funduszy z wyjątkiem funduszu kwaterunkowego wojskowego i funduszu pracy, które nadal wejść do budżetu saldami netto.

Jeśli od wyżej wymienionych cyfr odejmiemy sumę brutto rozchodów i wpływów funduszy, wówczas porównywalne z budżetem na rok 1935-36 sumy wydatków i dochodów na rok 1936-37 wyniosą około 2.145.000 tys. zł. Suma ta w wydatkach jest mniejsza w porównaniu z budżetem tegorocznym o przeszło 23 miliony z tem jednak, że obciążenia w poszczególnych pozycjach są znacznie poważniejsze, a różnicę zmniejszą fakt urealnienia wydatków.

Ogólny bowiem budżet dotychczasowych wydatków zmniejszony został wskutek dokonanych oszczędności i skreśleń o około 46 milionów zł. pomimo że jednak jednocześnie urealniono wydatki na emerytury i obsługę długów, zwiększając wydatki w obu tych działach o 23 miliony zł., różnica globalnej

kwoty wydatków w nowym budżecie, w porównaniu z budżetem wykonywanym obecnie, wyraża się zmniejszeniem wydatków o wymienioną powyżej kwotę 23 milionów złotych.

Jeśli chodzi o budżet dochodów, to został on najpierw zmniejszony o około 180 milj. zł. w pozycjach dotychczasowych wpływów niedostatecznie ściśle obliczonych i przy uwzględnieniu zmian w gospodarstwie społecznym, a jednocześnie zwiększony został o sumę powyżej 300 milj. zł. wprowadzoną do budżetu tytułem nadzwyczajnego podatku od wynagrodzeń, podwyższenia podatku dochodowego oraz wpłat do skarbu państwa z przedsiębiorstw „polskie koleje pań-

stwowe“ i „polska poczta, telegraf i telefon“. Wpływy z tytułu wpłat tych przedsiębiorstw uzyskane zostaną przez przerzucenie ich inwestycji, pokrywanych dotychczas z normalnych wpływów eksploatacyjnych, na operacje kredytowe, jako bardziej właściwe dla tego rodzaju wydatków z punktu widzenia racjonalnej polityki budżetowej.

Te wszystkie zmiany pozwoliły na ustalenie przez rząd budżetu całkowicie zrównoważonego. W najbliższym czasie Rada Ministrów rozpatrzy przygotowany projekt ustawy skarbowej na rok budżetowy 1936-37, poczem projekt ten wraz z uchwalonym preliminarzem wniosony zostanie do izb ustawodawczych.

SYTUACJA W ETJOPJI

Zmiana naczelnego wodza armji włoskiej w Abisynji

ASMARA. (Pat). Mianowanie marszałka Badoglio na miejsce gen. de Bono nie było niespodzianką dla głównej kwatery włoskiej, gdyż od czasu inspekcji marsz. Badoglio pogłoski na ten temat krążyły nieustannie, pomimo wszelkich zaprzeczeń. Sądzą tu, że przeważała opinia, iż wojska pierwszej linii mogą obejść się żywnością i zasobami miejscowymi w pierwszej fazie okupacji i że przeto powolne tempo marszu obliczone na budowę dróg jest nieuzasadnione. Stronicy przyspieszenia pochodu naprzód wskazują, że oddziały czołowe składają się z tubylców, dla których nie potrzeba nic oprócz herbaty, cukru a także miejscowej kukurydzy.

ADDIS ABEBA (Pat) Z okazji nominacji marszałka Badoglio, w kołach dyplomacji i w kołach europejskiej snują różne domysły co do bliższych się wydarzeń strategicznych.

Wszyscy podzielają zdanie, iż marszałek Ba-

doglio działać będzie szybko, chcąc osiągnąć połączenie frontu erytrejskiego z somalijskim przed okresem deszczów.

WARSZAWA (Pat) — Według wiadomości ze źródeł angielskich, francuskich, niemieckich, włoskich i abisyńskich, PAT. podaje następujący komunikat o sytuacji na frontach Abisynji w dniu 17 listopada:

Na froncie północnym korpus gen. Maravigna wyciągnął swe linie naprzód w górę rzeki Takazze. W marszu tym wojska włoskie nie ustannie niepokojone są przez niespodziewane ataki oddziałów abisyńskich. Według informacji francuskich, w jednym z takich ataków pod Tabuna oddział włoski poniósł ciężkie straty. Według informacji włoskich, arjergardy abisyńskie cofają się za rzekę Takazze, a w jednej z walk nad tą rzeką Włosi wzięli do niewoli dowódcę oddziału arjergardy. Według informacji niemieckich, pod Antale Abisyńczycy uszkodzili samolot włoski, który zdołał jednak lądować przymusowo na liniach włoskich koło Makalle. Antale jest już podobno ewakuowana przez Abisyńczyków. Włoskie wywiady lotnicze sięgają dziś do jeziora Asciana.

Na froncie południowym wojska włoskie posuwały się dziś bardzo powoli naprzód wzdłuż rzeki Fa-fan, tocząc nieustannie walki z oddziałami abisyńskimi. W Addis Abebie spodziewają się w dalszym ciągu większej bitwy pod Dag gahbur.

„18 listopada datą hańby w dziejach świata“

Uchwały Wielkiej Rady Faszystowskiej

RZYM. (Pat). Agencja Stefani donosi: Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie wielkiej rady faszystowskiej. Prezydent senatu Federzoni w imieniu swoim i innych członków rady zgłosił wniosek, w którym rada, wita z entuzjazmem w Mussolinim tego, który urzeczywistnia najwyższe prawa narodu w Afryce, nieodzownie dla jego przyszłości. We wniosku stwierdza się, że wszyscy Włosi bez zastrzeżeń ufają dziełu Duce, są gotowi dla wszelkich poświęceń, aby osiągnąć nieodzowny cel.

Sekretarz partji Starace zaproponował uchwalenie powitania koleżeńskie dla marszałka de Bone i bojowników o nowe Włochy faszystowskie, którzy w wyprawie afrykańskiej zachowali nie naruszony duch rewolucji i z bronią wyzwoleńczą niesmiertelnej cywilizacji rzymskiej. Rada uchwaliła przez akklamację oba wnioski.

RZYM. (Pat). — Agencja Stefani donosi: na posiedzeniu wielkiej rady faszystowskiej Mussolini przedstawił obszernie sprawozdanie o położeniu Włoch w przededniu sankcyj. Po dyskusji nad tem sprawozdaniem uchwalono rezolucję następującą: Wielka rada faszystowska zgromadzona w przededniu zastosowania t. zw. sankcyj przeciw Włochom, oświadcza, iż data 18 listopada 1935 r. jest datą hańby i niesprawiedliwości w dziejach świata, potępia sankcje dotąd nigdy nie stosowane, jako próbę zdradzenia życia gospodarczego narodu włoskiego i czeka próbę poniżenia go, aby mu przeskodzić

w realizacji jego idealów i potrzeb życiowych. Wielka rada faszystowska podkreśla z uznaniem przykładowy spokój i dyscyplinę, którą okazuje naród włoski, świadomy swojego przez naczenia dziejowego i wzywa do przeciwstawienia się sankcjom najbardziej bezwzględnie, mobilizując z pomocą organów reżimu z całą energią moralną i zasoby materialne narodu, wzywa Włochów do wywieszania sztandarów.

Na 24 godziny w dniu 18 listopada, posta nawia zwołać do Rzymu na 1 grudnia 94 komitety prowincjonalne kobiet matek i wdów po poległych w wielkiej wojnie dla skoordynowania i wzmocnienia oporu, w którym główna rola przypada kobiecie włoskiej, nakazuje wyręczyć na ratuszach w całym Włoszech napisy, które stanowić będą w wieki wspomnienie o niesprawiedliwości wyrządzonej Włochom, którym ty le zawiścią cywilizacja całego świata, wyraża sympatię państwom, które odmówiły udziału w sankcjach, pracowały na rzecz pokoju i daly tem wyraz uczuciom narodów.

Konferencja niemieckiego ambasadora z Mussolinim

PARYŻ. (PAT). — Agencja Havasa donosi z Rzymu, że Mussolini konferował dziś z ambasadorem Niemiec w Rzymie von Hasselem.

W kołach dyplomatycznych nadają tej rozmowie duże znaczenie. Jedni są zdania, że w czasie konferencji poruszano tylko stosunki gospodarcze włosko-niemieckie, natomiast inni są zdania, że zagadnienia te nie były wysuwane w rozmowie na plan pierwszy.

Obrady zjazdu Polskich Zw. Obrońców Ojczyzny

WARSZAWA (Pat) — Dziś obradował w Warszawie 7-my Walny Zjazd Delegatów Federacji P. Z. O. O.

O godz. 12-ej w sali Rady Miejskiej odbyło się oficjalne otwarcie Zjazdu. Salę obrad udekorowano flagami 11-tu państw, należących do Fida'u. Na otwarcie Zjazdu przybyli członkowie rządu z p. premierem Marjanem Kościalkowskim, reprezentującym P. Prezydenta. R. P., członkowie korpusu dyplomatycznego, posłowie i senatorowie, przedstawiciele władz miejskich, delegacja kombatantów francuskich oraz delegaci na Zjazd w liczbie około 300 osób.

Z chwilą wejścia na salę p. premiera, orkiestra odegrała hymn narodowy, poczem prezes Federacji min. Górecki otworzył Zjazd krótkim przemówieniem, które zakończył okrzykiem na cześć Pana Prezydenta R. P.

Skolei sekretarz generalny Federacji pos. Jan Walewski złożył hołd hetmanowi i wodzom narodu. Po oddaniu hołdu orkiestra odegrała hymn narodowy.

W dalszym ciągu uroczystości zjazdowej wygłosił dłuższe przemówienie min. Górecki.

Po przemówieniu tem orkiestra odegrała hymn wszystkich państw, należących do Fida'u w liczbie 11-tu.

W imieniu rządu Zjazd powitał p. minister Poczty i Telegrafów inż. E. Kaliński. W imieniu prezesa Fida'u A. van der Buch'a i kombatantów francuskich przewodniczący delegacji kombatantów francuskich Jan Desbons. Przemówienie swe p. Jan Desbons zakończył okrzykiem po polsku: niech żyje Polska.

WARSZAWA (Pat) — Po południu toczyły się dalsze obrady Walnego Zjazdu Federacji P. Z. O. O. Wysłuchano szeregu referatów, poczem dokonano wyboru nowych władz i udzieleno absolutorjum dotychczasowemu zarządowi. NA PREZESA FEDERACJI PONOWNIE OBRA NO PRZEZ AKLAMACJĘ MIN. GEN. R. GÓRECKIEGO. Również w dotychczasowym składzie obrano komisję rewizyjną i sąd koleżeńskich. W zakończeniu obrad po uchwaleniu DEPEZ DO PANA PREZYDENTA R. P., MARSZAŁKOWEJ PIŁSUDSKIEJ, GEN. RYDZASZMIGLEGO I PREMIERA KOŚCIAŁKOWSKIEGO zebrani uchwalili szereg rezolucji. W jednej z nich zebrani oświadczają, że Federacja w swej publicznej pracy będzie się powodowała wyłącznie ideologią Marszałka Piłsudskiego, uważając drogę, wskazaną przez Wodza Narodu, za jedyną właściwą i prowadzącą do celu, jakim jest wielka i potężna Polska. Zjazd stwierdza, że w chwili obecnej, gdy państwo nasze narówni z całym światem przeżywa wielkie trudności gospodarcze, POTRZEBNA JEST SZCZEGÓLNE PEŁNA I HARMONIJNA WSPÓLPRACA CAŁEGO SPOŁECZEŃSTWA Z RZĄDEM DLA PRZEŁAMANIA KRYZYSU I ODBUDOWY GOSPODARKI NARODOWEJ.

Sesja Rady Naczelnej Światowego Związku Polaków

KRAKÓW (Pat) — Dzisiaj rozpoczęły się w Krakowie dwudniowe obrady sesji Rady Naczelnej Światowego Związku Polaków w Zagranicy, poprzedzone uroczystym nabożeństwem w katedrze wawelskiej.

Niemiec Baldzus utworzy Dyrektorjat Kłajpedy

BERLIN. (Pat). Z Kowna donoszą: Gubernator Kłajpedy powierzył skolei misję utworzenia dyrektorjum kłajpedzkiego przyzwoleńtemi sejmiku kłajpedzkiego, członkowi listy niemieckiej Baldzusowi.

Utworzenie stowarzyszenia współpracy kulturalnej niemiecko-francuskiej

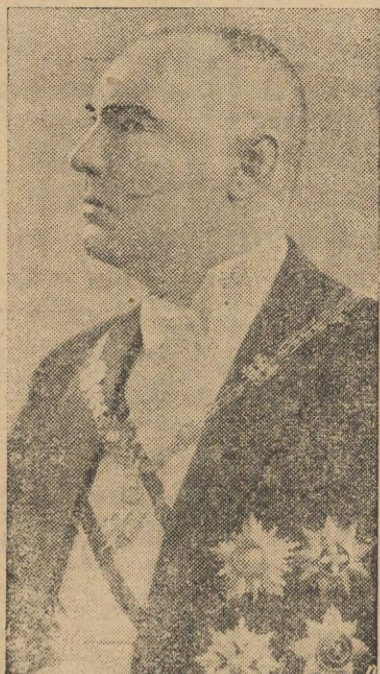
PARYŻ. (PAT). — W związku z pobytem w Paryżu p. Abetza, jak informuje „Petit Journal“, odbyło się w jednym z hoteli paryskich zebranie, w którym wzięło udział około 60 przedstawicieli kół literackich, dziennikarskich i stowarzyszeń kombatantów. Celem tego zebrania było przyjęcie do wiadomości utworzenia w Berlinie stowarzyszenia, mającego na celu popierania stosunków kulturalnych z Francją i rozważanie możliwości utworzenia w Paryżu analogicznego towarzystwa.

W zebraniu wzięli udział m. in. przewodniczący unji federacji b. kombatantów Pichot, przywódca unji narodowej b. kombatantów dep. Goy, redaktor „Information“ Brinon, literaci Drieu la Rochelleb i Paul Morand. Celem tworzącego się komitetu będzie organizowanie kontaktów kulturalnych między Francją a Niemcami przy wystrzeganiu się jednak wszelkiej polityki.

W dniu święta Łotwy

Dzień 18 listopada 1918 r. — data proklamowania niepodległości Łotwy — jest właściwie początkiem historii państwa łotewskiego.

Historja narodu łotewskiego, to jed-

ALBERT KWIESIS
prezydent Łotwy.

był mężem, który potrafił ujmować problemy międzynarodowe ze stanowiska szerszego. Dążył do realizacji **wielkich koncepcyj**, któreby zabezpieczyły Łotwę (ściśle sprzymierzoną z Polską i innymi państwami bałtyckimi) nazawsze przed możliwością utraty niepodległości. Z drugiej strony stosunki wewnętrzne w republice łotewskiej układały się w ten sposób, iż zdawało się, że ludność polska, dość licznie w Łotwie zamieszkała, będzie mogła pielęgnować swoją kulturę narodową, zachowując jednocześnie wobec Łotwy najdalej posuniętą lojalność. Niestety, stosunki takie, które rokowały młodemu państwu piękną przyszłość, nie trwały długo. Coraz śmielej dochodziły do głosu elementy jaskrawo nacjonalistyczne, coraz więcej było oznak, że kurs wobec mniejszości polskiej ulega zmianie. Zaczęły się posądzania o chęć polonizacji Łatgalczyków, areszty, zamykania szkół polskich i t. p.

Wreszcie nastąpił przewrót 15 maja 1934 r. Parlament został zamknięty, rząd sprawuje po dyktatorsku premier Ulmanis. Wkrótce potem coraz częściej zaczęły nas dochodzić skargi z Łotwy.

Przykładem tego, jak bezsensowne są nieraz represje rządu łotewskiego wobec Polaków, jest wiadomość, którą podajemy obok. Ni z tego ni z owego, bez podania żadnego powodu, (jakiś powód można by wymyślić) zostaje odebrany na terytorjum Łotwy debet „Kurjerowi Wileńskiemu“, a więc pismu, które, jak ogólnie wiadomo, zawsze odnosiło się do Łotwy nie tylko z zachowaniem najdalej idącego obiektywizmu, ale i z niekłamną sympatją.

Możnaby nawet powiedzieć więcej. „Kurjer Wileński“ był z całej prasy polskiej bodaj najwymowniejszy w swej dla narodu łotewskiego sympatji, był **najcierpliwiejszy** gdy zaczęły z Łotwy przychodzić wiadomości o pogarszającym się losie ludności polskiej.

Ale rząd łotewski uważa widocznie, że w Łotwie nie może się pojawić żadne słowo krytyczne, choćby pochodziło z zewnątrz. Reżim p. Ulmanisa jest nieetykalny i nieomylny. Nawet ucisku Polaków w Łotwie mamy nie widzieć i prze milczać go.

To są bardzo szczególne sposoby kultywowania dobrych stosunków. Dla nas **nie są one do przyjęcia**. Odebranie debetu „Kurjerowi Wileńskiemu“ nie wpływa w najmniejszym stopniu ani na nasz zdecydowanie ujemny stosunek do polityki antypolskiej uprawianej przez rząd p. Ulmanisa, ani — z drugiej strony — na nasze niezmiennie sympatje dla **narodu łotewskiego**, któremu, jak za lat poprzednich, przesyłamy i tym razem życzenia najlepszej przyszłości.

no nieprzerwane pasmo cierpień i udręki. Kraj grabiony i rabowany, lud dziesiątkowany, wyrzynany, uprowadzany w jasyr, w ostatnich czasach germanizowany i rusyfikowany przemocą.

Rzecz jasna, że taki los narodu, który pomimo wszelkich przeciwności zachował swoją odrębność narodową, zachował język i kulturę ludową wraz z żywym pragnieniem wolności, musiał budzić współczucie i sympatję dla siebie, zwłaszcza u narodów, których droga po przez wieki również nie była różami wysypana. A więc przedewszystkiem u Polaków.

Tu więc mamy psychologiczne przesłanki sympatji dla narodu łotewskiego u Polaków. Na nich opierając się mógł Naczelny Wódz Józef Piłsudski w roku 1920 wydać rozkaz zajęcia Dyneburga. Było to nowe wcielenie w czyn pięknego hasła „Za naszą i waszą wolność“. Był to zarazem przykład najczystszej idealizmu w stosunkach międzynarodowych i największej bezinteresowności. Z zajętych terytorjów Polska nie zatrzymała nic; przeciwnie oddała Łotyszom nie tylko Dyneburg, ale i kilka pogranicznych czysto polskich gmin. Nie przypuszczano wówczas, by kiedykolwiek ludności polskiej mogła się dziać krzywda w państwie łotewskim.

Stosunki polsko - łotewskie po rozgromieniu bolszewików układały się bardzo obiecująco. Ś. p. minister spraw zagranicznych Łotwy Zygfryd Meierovits

BIBLIOTEKA WILEŃSKA

Nr. 6. Irena Zaleska-Stankiewiczowa.
Pensje Żeńskie w Wilnie 1795 — 1830 r. Wilno 1935 Wydawnictwo Magistratu m. Wilna.

Powoli kompletują się wiadomości o przeszłości naszego grodu; młodzi historycy szperają w archiwach i wydobywają ślady kultury i obrazy życia z wielu pokoleń. Ostatni tom Biblioteki Magistrackiej przynosi bardzo wyczerpujący, dokumentami poparty obraz żeńskich zakładów naukowych na przestrzeni 35 lat w epoce przełomowej, od wychowania klasztorowego do „pensjonów“ świeckich, uwzględniających coś więcej, niż robotki, katechizm i klavicymbał. Rządowych szkół dla kobiet nie uwzględniła Komisja Edukacyjna i tylko istniały prywatne zakłady. Najdawniejszą, na wysokim, (ówcześnie) poziomie, położoną była pensja pp. D'Abry otwarta w 1790 r. Prócz tej czynne były równie długo, t. j. przeszło 30 lat, pensje Bykowskiej, Łabowskich, Hauszteinów, Deybelów (rodziców słynnej Ksa-

wery, „księżniczki Izraelu“ Towiańskiej, Egerji mistycznej Mickiewicza w Paryżu), Bobrowskiej, Hermanów, Kulikowskiej, które trwały lat 10—15—20 było też ze sześć pensyj klasztornych, z których największą sławą cieszyła się zasłużona pensja PP. Wizytek. Uczennic było po 15 i mniej. U Wizytek natomiast aż 60 było uczennic. Najwięcej, aż 40, u Kruhelskiej, bo tam opłata była najtańsza tylko 70 rb. srebrnych, podczas gdy u takich Deybelów do 300 rb. sięgała.

Stosunek do najwyższych władz oświatowych w kraju, a więc do Okręgu Naukowego i jego wyrazu najwyższego, do Uniwersytetu, był dość luźny; zasadzał się na składaniu rocznych lub półrocznych raportów, dość ogólnikowych, a naogół w stosunkach tych panował chaos. Dopiero wizytator okręgu wileńskiego Podcażyński w 1826 r. zwrócił pilniejszą uwagę na wychowanie przyszłych obywateli. Projektuje komitet kontrolujący i ustawę, ale nie doszły te rzeczy do skutku, wojna 31 roku przerwała wiele objawów życia kulturalnego na Litwie. Na bogatszych pensjach uczennice przyzwyczajone były wyprawę, pościel i zastawę stołową, która zostawała w zakładzie na pamiątkę. Przeważnie dyrektorami pensyj bywali cudzoziemcy, żeniący się z miejscowymi nauczyciel-

Ś. P.

ALEKSANDER KARNICKI

Profesor Doktor Med. Dyrektor Szkoły Położnych
po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł dn. 16 listopada 1935 r.
w wieku lat 63.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. 3-go Maja nr. 11 m. 3 do kościoła św. Jakóba odbędzie się dn. 18 b. m. o godz. 6-ej wiecz. Nabożeństwo żałobne dn. 19 b. m. o godz. 10-ej rano, poczem nastąpi pogrzeb na cmentrze Rossa,
o czym zawiadamiają pogrążeni w nieutulonym żalu
ŻONA I SYN

Ś. P.

Doktor Medycyny ALEKSANDER KARNICKI

Członek Klubu Lekarzy Polskich
zmarł nagle w dniu 16 listopada 1935 roku,
o czym w głębokim smutku zawiadamia
KLUB LEKARZY POLSKICH W WILNIE

„Kurjer Wileński“ zabroniony w Łotwie na przeciąg 1 miesiąca

W dniu 14 bm. w numerze 260 łotewskiego dziennika urzędowego ukazało się rozporządzenie, podpisane przez wice-ministra spraw wewnętrznych A. Berzinia, a dotyczące rozpowszechniania na Łotwie „Kurjera Wileńskiego“.

Rozporządzenie to brzmi, jak następuje: „Biorąc za podstawę prawo o handlu i wytwórczości instytucyj poligraficz-

nych, zawiadamiam, że, zgodnie z prawem prasowym, zabraniam na przeciąg 1 miesiąca, od dnia 13 listopada b. r., wwozić oraz rozpowszechniać w Łotwie pismo „Kurjer Wileński“.

Rozporządzenie nie podaje motywów jakie powodowały ministerstwo przy powzięciu powyższej decyzji.

Uroczystość polsko - amerykańska w Krakowie i na Kopcu Marszałka

KRAKÓW. (Pat). Dziś w Krakowie odbyła się podniosła uroczystość złożenia na kopcu Józefa Piłsudskiego na Sowińcu ziemi ze wszystkich stanów oraz historycznych miejsc, związanych z pamięcią walk o niepodległość stanów zjednoczonych, w których udział brali nasi bohaterzy narodowi na ziemiach amerykańskich.

Na uroczystość tę przybył do Krakowa, jako zastępca Pana Prezydenta Stanów Zjednoczonych A. P., ambasador a-

merykański p. Cudahey w towarzystwie radcy ambasady p. Nielsena i attache wojskowego płk. Gilmara.

Przybyło również kilku dziennikarzy zagranicznych.

Po południu na Sowińcu, ozdobionym masztami o flagach państwowych odbyła się uroczystość złożenia ziemi z 53 Stanów Ameryki Północnej, w tem ziemi z mogiły Lincelna, oraz z wysp fińskich i hawajskich.

lami, nierzadko z uczennicami, które w danym zakładzie przygotowały się do pracy pedagogicznej. Łabowscy, Hauszteinowie, Albina Deybłowa zasłużyły na pochwały zwierzchności, również Bykowski, Kozłowska, otrzymują słowa uznania za pracę pedagogiczną i dobry wpływ na panny wychowujące się w ich zakładach. Naogół widać ze strony właścicieli zakładów pilność w dobieraniu do brych sił nauczycielskich, sięgając nawet do Uniwersytetu po wykładowców.

Uczono nauki obywatelskiej, gramatyki polskiej i rosyjskiej, historii, literatury polskiej i rosyjskiej, pisania listów polskich, (pisywano przeważnie po francusku), ale były i wykłady geografii, kosmologii, arytmetyki, zoologii, botaniki, ogrodnictwa, gospodarki kobiecej. Duży nacisk kładziono na naukę moralną, posługiwano się do tych wykładów „Pamiętką po dobrej Matce“, Klementyny z Tańskich Hoffmanowej i „Przestrogi“ Krasińskiego. Język francuski i niemiecki były uwzględniane w różnych proporcjach, najwięcej pisano w języku francuskim, niemieckim, a polski stał na 3-m miejscu! Również literatura krajowa nie była tak uwzględniona, jakby należało. Były roboty ręczne, często praktycznie stosowane, nauka tańca i gry na fortepianie.

Duży rozdział poświęca autorka omawianiu podręczników używanych w „pensjonach“ żeńskich w Wilnie. Przeważnie, zwłaszcza co do nauki religji, są to dzieła cudzoziemców, ale naogół wzorowano się na szkołach powiatowych i gimnazjach żeńskich, a uwzględniano chętnie twórczość pedagogiczną miejscową. Po 1820 r. zauważyć można zwrot ku polskości w naukach, podręcznikach i w ogólnym duchu nauczania. Niestety, rok 1831 wszystko to zatamował i zniszczył szkolnictwo żeńskie, zmuszając je wejść w podziemia konspiracyjnych pensyj. Reasumując, autorka określa wychowanie religijno-moralne jako stojące na pierwszym miejscu w zakładach: wspólne życie, prawie rodzinne, mała ilość uczennic, bezpośredniość stosunków pomiędzy nauczycielkami i panienkami, wreszcie jednolita prawie sfera, (pensje różniczkowały się stanowo), dawały możliwość jednolitego oddziaływania. Strona praktyczna była też uwzględniana, panienki wciągane były do zajęć domowych, do zarządu kuchnią i gospodarstwem, by umiały potem jako panie domu dawać sobie rady z rachunkami i przepisaniami domowej apteczki i kuchni. Dużo gorzej było z wychowaniem fizycznym, mimo że dr. Becu pisze rozprawę „O higienie pensji dla pańien“ i rozpa-

STRZELCY MASZERUJĄ...

Pierwsze Święto Niepodległości bez Jej Twórcy

(Skrót przemówienia prof. W. Kwiatkowskiego na akademii ku uczczeniu Święta Niepodległości w dniu 11 b. m. w Wilnie)

Kiedy mam zabrać głos na akademii Z. S. na tej akademii, urządzonej staraniem wszystkich organizacji, stojących na gruncie wytrwałej pracy dla Państwa, miotającą mną sprzeczne uczucia. Mam mówić w imieniu tego Związku, który z dziejami walki o niepodległość związał się bardzo silnie, który silnie stanął przy boku Twórcy tej niepodległości, na Jego rozkaz stworzony, który wyłonił z siebie krwawiące się w bojach Legiony i oczyszczającą kraj z wroga P. O. W. Dzień dzisiejszy dla nas, lecz nie tylko dla nas, bo dla wszystkich obywateli Państwa Polskiego, powinien być najradośniejszym dniem w roku.

I takim był dotąd. Za każdym przyjściem swoim niosł coraz większą radość, bo coraz większą pewnością, że niepodległość nasza z każdym rokiem krzepnie, pewniejsza się staje.

W tym roku jednak jest inaczej. Bowiem na naszą radość padł cień olbrzymi od trumny Wielkiego Człowieka, który w roku 1914 wyruszył ku wyzwoleniu Polski.

Siedmiacie lat temu inaczej było, niż dzisiaj. Kąjdany niewoli opadły, i, w nagłych błaskach wolności się znalazłszy, a nie przywykli do nich, jak gdyby oślepli stali Polacy zdumieni, bezradni, niewiedzący, co począć ze sobą i jakich już się dróg. Wnet się zaczęli dzielić, znów budząc do życia straszne dziedzictwo dawnych lat — wewnętrzną niezgodę w Narodzie.

A od zachodu i wschodu, od południa i północy rozlegał się wróg szelek oręża.

Na taką chwilę przybył Brygadjer Piłsudski, z niemieckiego więzienia zwolniony. Nie pytając nikogo, ujął w swą dłoń mocarną ster całej nawy państwowej, Polskę zjednoczył i rozpoczął bój o Jej granice, o przyszłość moarstwową.

W myśl zasady, przez siebie samego wygłoszonej, że „chcę być silnym wszędzie, będąc ideałem nieziszczalnym, w skutkach dając odwrotnie, rzucę wszędzie słabość“, nie wziął wszystkich zadań na swe barki. Sam podjął się budowy i wzmocnienia zewnętrznego stanowiska Polski w świecie. Pracę nad ustaleniem ładu wewnętrznego, nad wewnętrzną gospodarką kraju narodowi porucił, zwoławszy sejm do Warszawy.

Zadania, wzięte na swe barki, wypełnił całkowicie, nie zaniedbawszy ich ani na chwilę. Nawet, gdy odsunął się na czas pewien od władzy, przebywał w zaciszu Sulejówka, nawet i wtedy nad losami Polski czuwał, a gdy groźące jej niebezpieczeństwo widział, nie zawahał się przed zbrojnym wystąpieniem. Nawet, gdy już ze świata odechodził, te sprawy Polski miał żywo w swej pamięci. Chłodnąca dłonią władzę nad wojskiem oddawał najwierniejszemu swemu żołnierzowi, który Go nigdy nie zawiodł. Na wieki milknącymi usty wskazywał ministrowi spraw zagranicznych drogi, którymi Polska ma kroczyć.

Naród, w części obowiązków sobie powierzonych, Wodzowi swemu dorównać nie zdołał. Krokom jego nie umiał nadażyć. Wiele czasu zmarnował na zbyteczne właśnie i tarcia polityczne. Do wskazań Jego nie dostosował się. Nie jeden błąd popełnił.

Wobec trumny, cieni rzucającej na Polskę, wobec Sereca, które nazawsze już wśród nas zotanie, musimy to przyznać szczerze, brzydząc się w takiej chwili kłamstwem i wszelkiem zmyśleniem.

I błędy, jakie w pdacy narodu powstały, za-

truje w niej sprawy mieszkania, karmienia i ochędostwa dziewcząt, jak również o ruchach ciała, spacerach, zabawach, spaniu i czuwaniu (miały spać 3 godziny przed północą a 6 po półn. od 9 do 6). Lekarza miała każda pensja własnego, o karach cielesnych nie słyhać, były potężne we wszystkich enuncjacjach pedagogicznych, zabawy, stosowano umiarkowanie, obywateli tańce i wycieczki za miasto. Źródła, z których czerpali natychmiast pedagogowie wileńscy, do pogadanek były to dzieła dr. Becu, Hoffmannowej, ks. Chodanigo, prof. Capelli, Podczaszyńskiego.

Samo się jakoś ułożyło, że pensje się specjalizowały, i tak pensja Deybelów wydawała największy zastęp późniejszych nauczycielek, „guwernantek“ znajdujących zarobek w zakładach wileńskich lub w domach obywatelskich na prowincji, Hermanowie kształcili „panny stanu miejskiego“ zaś pensja Kruhelskiej — córki rzemieślników. Widzimy więc, że zasięg kształcenia zataczał szerokie kręgi, temu systemowi wydaje się słuszne przypisać niezwykle fakt, że społeczeństwo polskie w Litwie przetrzymało tyle lat zupełnego zaniku oficjalnej oświaty polskiej, zakazów uczenia po polsku, mówienia nawet tym językiem, a mimo to trwało w szerszym choćby w

niezbawienia dotychczasowe musimy naprawić.

Jak je naprawić? Głos zwykłego człowieka zamilknął tu musi, bo to przemawia głos z za grobu, głos wieczny — mimo zgonu — żywego wśród nas Wodza.

Wódz rzekł, pierwsze oddziały swe wysyłając w bój o wolność Polski, iż „niesiemy całemu narodowi rozkucie kądjan, poszczególnym zaś jego warstwom warunki normalnego rozwoju“, iż „kadry armii polskiej wkroczyły na ziemię Królestwa Polskiego, zajmując je na rzecz jedynej, istotnego gospodarza — ludu polskiego“. W przyszłość wpatrzony wieścił Wódz, iż „na horyzoncie coraz wyraźniej i jaśniej błyska ju trzaska z nieubłaganą koniecznością zbliżającą go się lepszego jutra, które, będąc urzeczywistnieniem ideałów klasy pracującej, tem samem zapewni szezeście ludności całej“.

Do takiej dążąc Polski, wierzył Wódz, iż osiągnąć ten ideał da się przez siłę i prawdę.

„Ludzie w siłę wierzą“ — był przekonany, więc „z jednej strony kiepską jest ta powaga, kiepski jest ten autorytet, kiepski jest ten rozum, który nie zdołał zrobić tego, czego chciał“, z drugiej zaś „kto w milczeniu zniegawę polyka, kto w pokorze policzek przyjmuje, ten nie godzien jest lepszej roli“.

Rozumiejąc, iż „być silnym, to znaczy być silnym tam, gdzie decyduje się walka“, widząc, iż „w psychice i moralności naszego społeczeństwa niewola polityczna poczyniła takie spustoszenia, jak w urzędzeniu strategicznym kraju“, zauważając, iż „Polacy pomiędzy sobą są niezmiernie wrogami nieubłaganymi“, iż „jest to dzwina strona psychologiczna, która stała się naszą wiaściwością, naszą cechą organiczną“ spostrzegając i to, że „bardzo wielu ludzi w Polsce stara się niewiadomo poco opowiadać bajki i żyć w stanie fałszu“, a lekając się dla Polski tego stanu, bo „jak w walec wódz, który opiera się na kłamliwych wieściach, który się kłamliwymi raportami kieruje, idzie do przegranej, tak samo naród, który na kłamstwie buduje swe myśli, i-

Obchody Święta Niepodległości w Z. S. na terenie Podokręgu Wil.

W WILNIE.

10 bm, o godz. 18 oddziały męskie i żeńskie Z. S. ze sztandarem stanęły na Placu Łukiskim, gdzie zgromadziły się wielkie tłumy publiczności. Po rozpaleniu ogniska wygłosił przemówienie okolicznościowe ob. Deruga, ref. wych. ob. oddz. Z. S. „Śródmięście“, poczem po odegraniu przez orkiestrę Hymnu Narodowego i Pierwszej Brygady, uroczystość została zakończona. Dnia 11 b. m. kompania Z. S. z sztandarem wzięła udział w ogólnym obchodzie Święta Niepodległości, które się w tym dniu w Wilnie odbyło.

Obchód 17 rocznicy odzyskania Niepodległości w oddz. Z. S. Nr. 6 poświęcony był nietylko przypomnieniu walk o wolność, ile wskazaniu, że Wolna budująca swą potęgę Polska potrzebuje czynu — jako realizacji testamentu Tego, który tę wolność nam zdobył.

Czego Marszałek wymagał od obywatela, wskazywał słuchaczom w swych gorących i barwnych przemówieniach p. Krupowicz oraz ob. Jadzewiczówna Julja. Na całość obchodu złożyły się

skim strumykiem polskości. To robiły w zaciszu domowym te właśnie kobiety, które, czy to ze sfer ziemiańskich, czy miejskich, sięgały pamięcią i tradycją w czasy owych „pensjonów dla panien“, różnych stanów, ale mających sobie wpojęte zasady religii rzymsko-katolickiej i poczucie narodowe.

Pracę p. I. Zaleskiej — Stankiewiczowej, omawiającą tak ważny odcinek życia wileńskiego, czyta się z ciekawością mimo cyfr, statystyk i drobiazgowego zestawiania materiału z raportów wizytatorskich. Szkoda wielka, że autorka nie posunęła się dalej w swej pracy i nie dała choćby pobieżnych wiadomości o późniejszych pensjach, tych ukrytych lub nawpół jawnych, o których muszą być jakieś materiały choćby w archiwach i raportach policji. Mielibyśmy wtedy całokształt wychowania naszych prababek, babek i matek, a również wydarze nie niepamięci zastąpione postaci takich osób jak Emilja Wróblewska, siostry Mierzejewskiej, Hundjuszówna i inne, których pensje istniały koło 63 roku. Bardzo bylibyśmy pożądanymi dokompletować wiadomości zawarte w pracy p. Zaleskiej — Stankiewiczowej temi późniejszymi dziejami walki o język polski i wyśiłków dawaniu polskim dziewczętom narodowego wychowania. Hel. Romer.

dzie do swej zguby“, gdyż „państwo i narody, które nt podstawie kłamstwa, na podstawie negowania prawdy podają myśl polityczną, dążą do zguby“, rozumiejąc to wszystko, widząc w tych zjawiskach objaw słabości ducha, bowiem właśnie „słabość siły istotnej nie posiada i dla tego nagość swoją ubiera w słowa, słów szuka aby się upiększyć“, podczas gdy „pomiędzy gaudaniem, a roblemem jest przepaść“ — Piłsudski w przyszłość nadziei nie traci.

„Trudno jest niezmiernie — twierdzi — zła mieć raz nabyte przyzwyczajenia“, „niełatwo jest utrzymać spokój wśród szalejącej burzy, wśród niepewności i chwiejności instytucji urzędów ludzkich“ — podkreśla. Mimo to „trzeba nareszcie wyjść z niewiary w swe siły“, trzeba pamiętać i o tem, że „jedna silna wola porusza wszystkie słabe“, gdy „szala zwycięstw rozstrzyga się w sercu, w woli, w charakterze i umiejętności trwania u człowieka“, jak i o tem, iż „dla dobrego żołnierza (a takiego w każdym z nas chce widzieć) niema położenia, z którego z honorem wyjść nie może“.

W silny ton Wódz nasz uderza, gdy mówi: „Polska musi się rozwinąć, musi czempredziej objawić niezmożoną chęć rozwoju, inaczej stać się może igraszką losu“. Jasno wyraża się, kiedy dy powiada: „Moc bez sprawiedliwości i swobody jest przemocą i barbarzyństwem, sprawie dliwości i swoboda bez mocy jest pustym fraze sem i dziecinadą“.

Do wcielenia tego ideału w polityczne życie Polski doprowadzimy wtedy, gdy nie zapomniemy, iż „dobrze się swego można nie pokorzyć, lecz jedynie uporzeczować walką“, gdy się głęboko przejmujemy Jego wskazaniami na każdy dzień pracy i działania: „miej zawsze i wszędzie krew zimną, cerce gorące i ożywione siłą moralną, której źródłem jest idea“.

Źródłem idea! — Idea istotnie wolnej, wolności niosącej Polskii.

Polska ta, o której zmarły Wódz przez całe życie śn i, przez całe życie dążył, niech się ucieleśni, niech żyje!...

popisy chóru, inscenizacje i okolicznościowe deklamacje, wykonane przez oddział żeński.

W NOWEJ WILEJCE.

Zarząd Powiatu i Zarząd Oddziału Z. S. w Nowej Wilejce uświetnił obchód Święta Niepodległości przedstawieniem, które się odbyło dn. 10 bm. w świetlicy KPW. Odegrana została przez zespół Teatru Powszechnego Z. S. sztuka ob. Edwarda Merwida p. t. „Tajemnica słupa granicznego“, poruszająca zagadnienia szpiegostwa sowieckiego na pograniczu wschodnim Polski, o raz wiernej i twardej służby Ojczyźnie żołnierzy KOP.

Amatorzy z Wilna odegrali swe role bardzo dobrze. W roli kpt. Grzywy świętym był p. B. Adurawicz, rolę sierż. Rogowskiego odegrał bardzo dobrze p. P. ukój. plutonowego Kozłowski go p. J. Jurgielewicz, kaprala Malinowskiego autor sztuki ob. Merwid. Świętymi byli p. p. Boruń i A. Otmarowicz, jako szeregowcy Kaczora i Witkowski. Dobrze „zrobił“ kucharza p. Cz. Milewski. Specjalną pochwałę należy się p. Romskiemu za odegranie znakomite roli szpiega Iwana, oraz p. Br. Rajszyśównie za dobre ujęcie roli kobiety — szpiega, Katji.

Publiczność żywo oklaskiwała każdy z 4-aktów sztuki i zgotowała na końcu owację autorem.

W OSZMIANIE.

Powiat Oszmiański wbrew utartym zwyczajom obchodził Święto Niepodległości Polski w roku bieżącym skromnie, kładąc cały nacisk na sprawdzenie gotowości bojowej i pracę społeczną.

Dnia 9, 10 i 11 listopada w Oszmianie, odbyły się zespołowe zawody strzeleckie powiatu, w których przód Z. S. wzięły udział szeregi innych organizacji.

Zespoły Zw. Straż. w ogólnej klasyfikacji zajęły miejsca następujące:

1. Oddział Z. S. Oszmiana broń wojskowa 251/300 pkt. młkl. 266/300.
2. Oddział Z. S. Kucewicz broń wojskowa 210/300 pkt. młkl. 235/300.
3. Oddział Z. S. Gudogaj broń wojskowa 235 300 pkt. młkl. 208/300.

Dnia 10 listopada o godzinie 17 odbył się uroczysty capstrzyk, poczem wszyscy uczestnicy z wódw udali się na przedstawienie w teatrze miejskim.

Dnia 11 listopada o godz. 11 odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym. Wieczorem oddziały Z. S. i poszczególne organizacje ustawiły się na rynku, gdzie komendant Powiatu Z. S. zdał raport p. staroście inż. R. Konarzewskiemu, który po przywitaniu się z oddziałami rozdał nagrody przechodnie i indywidualne uczestnikom zawodów.

Po rozdaniu nagród odbyła się defilada. O godz. 14 po spożyciu obiadu uczestnicy z wódw rozjechali się do domów, natomiast dla

miejscowej ludności o godz. 19 odbyła się uroczysta akademja, zorganizowana przez Z. R.

Komenda Powiatu Z. S. składa serdeczne podziękowanie D-rowskiemu Popowemu, za okazaną pomoc przy wyżywieniu zawodników, których było z poza Oszmiany około 80 osób i wszyscy byli syści i zadowoleni.

Oddział Z. S. stacja kol. Oszmiana w nocy z dnia 10 na 11 bm. odbył nocne ćwiczenia. Dnia 11 bm, o godz. 18 ob. Czorny wygłosił w oddziale przemówienie okolicznościowe, a o godz. 18 min. 45 został odegrany obrazek sceniczny p. t. „Niedaleko jawora“ przez III oddział szkoły powszechnej w Dokurniszkach i komedycja p. t. „Jak harcerz nauczył Maciejową gotować zupę“, odegrana przez IV oddział miejscowej szkoły. Oprócz tego zostały wygłoszone deklamacje poedyńcze i zbiorowe, śpiew chóru, a wreszcie odbyła się zabawa taneczna.

W DZIEWIENISZKACH.

W dniu 10 listopada o godz. 18 odbyło się przedstawienie p. t. „Więzień Magdeburga“ i śpiew chórny aktualnych pieśni. Obecnych na przedstawieniu było 183 osoby.

W dniu 11 listopada o godz. 10,30 zebrały się organizacje ZS., ZR., OSP. „Krakus“, działwa szkolna i ludność nie zorganizowana na placu szkolnym w m-ku Dziewieniszkach, skąd wyruszyli do miejscowego kościoła na nabożeństwo.

Po nabożeństwie zebrani ustawili się przy pomniku poległych legionistów. Po okolicznościowych przemówieniach przedstawiciele organizacji złożyli wieńce na wymienionym pomniku, zaś organizacje P. W. sprezentowały broń. Po odpiewaniu Pierwszej Brygady zebrani przedzielowali, do miejscowej szkoły powszechnej na uroczystą akademję, na którą złożyły się: przemówienia, śpiewy, deklamacje i inscenizacje pieśni legionowych.

Na tem obchód uroczystości został zakończony.

W ŻUPRANACH.

Dla upamiętnienia 17-lecia Niepodległości Polski dnia 10 listopada w świetlicy Z. S. Żuprany odbyło się zebranie członków Z. S. i miejscowej ludności, na którym przewodniczył p. inż. Teosecki agronom powiatowy. Po zagajeniu zebrania zostało zorganizowane kółko rolnicze, do którego przystąpili wszyscy członkowie Z. S.

Jako siedziba kółka została wyznaczona świetlica Z. S. Tegoż dnia wieczorem zebrani strzelcy uchwaliли w roku bieżącym przystąpić natychmiast do zapraw narciarskich i jak tylko ułożą się odpowiednie warunki śnieżne, odbyć wycieczkę na nartach do Wilna. Dnia 11 listopada o godz. 9 pododdział Żuprański przystąpił do sadzenia pamiętkowych lip na ulicy Boruńskiej, gdzie zostało wysadzonych 600 drzewek.

Tegoż dnia wieczorem odbyła się na świetlicy inscenizacja z walk o Niepodległość Polski, przy przepelnionej świetlicy.

W BORUNACH.

W dniu 10 listopada oddział KUCEWICZE urządził koncentrację w m. Borunach. O godz. 17 odbył się capstrzyk z pochodniami i ze śpiewem piosenek legionowych. O godz. 18—20 odbyły się nocne ćwiczenia bojowe (natarcia na m. Boruny). Po skończonych ćwiczeniach przy cmentarzu wojskowym rozpalono ognisko strzeleckie, przy którym wygłoszono okolicznościowe przemówienia, jak również odbyły się stosowne inscenizacje, poczem wszyscy obecni udali się na cmentarz, gdzie odśpiewano pieśń żałobną.

Dnia 11 listopada o godz. 10 odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym, po nabożeństwie defilada przed władzami samorządowymi. Wieczorem w świetlicy szkoły rolniczej w Antonowie odbyła się uroczysta akademja z przemówieniem i inscenizacją według nakazanych programów.

Świetny pisarz

G. K. Chesterton, jeden z najznakomitszych pisarzy angielskich, cieszący się olbrzymią popularnością i popularnością nie tylko w Anglii ale i w całej Europie udał się na urlop do jednej z miejscowości kąpielowych, gdzie ukończył nową książkę. Na zdjęciu popularny „G. K. C.“ po Irzdecie z poczty do domu z niecierpliwością ogląda swoją nową książkę.

Ilość i jakość w socieckim szkolnictwie

Bolszewicy ogromnie chętni są ilościowymi osiągnięciami szkolnictwa w Sowietach. Osiągnięcia te są istotnie zdumiewające. W ZSRR liczba uczniów w 1933/34 roku w porównaniu z 1929/30 rokiem szkolnym wynosiła 160,4%, liczba nauczycieli 167,4%. Tak podaje statystyka urzędowa Sowietów.

Teraz — wspomnienie z lektury powieści Iliji Erenburga „Dzieje niepospolitego żywota Łazika Rojtenszwanca“. Łazik Rojtenszwanec był krawcem. Z biegiem czasu przeistoczył się w „specja od hodowli królików“. Królików żadnych co prawda nie było, ale pisał świetne relacje do Moskwy o postępach hodowli królików pod jego kierownictwem i otrzymywał pensję. Wszystko byłoby dobrze, gdyby nie gruba przesada sprawozdawcy. W Moskwie zwrócili uwagę na nie-

zwyczajne postępy hodowli królików pod kierownictwem Łazika Rojtenszwanca. Specjalna komisja, złożona tym razem z prawdziwych speców wyjechała do miejsca jego działalności, aby na miejscu zapoznać się z jego metodami hodowli królików. Stwierdziła zaś, że hodowla królików odbywała się tylko w relacjach „specja“ Łazika Rojtenszwanca... Biedny „spec“ zmuszony był szukać innej posady....

Wizyty różnych przełożonych są zazwyczaj bardzo nieprzyjemne dla pracowników lokalnych. Otóż w szkolnictwie w Soczi wydarzyła się ostatnio taka niemal katastrofa.

Raptem przybył tam wizytator szkolny Wolin. Nie wiem, czy kierownicy szkolnictwa w Soczi też pisali do Moskwy sprawozdania w rodzaju sprawozdań b. p. specja od hodowli królików Łazika Rojtenszwanca. W każdym razie wrażenia wizytatora były niemiłe. Szkoły, co prawda, w Soczi były, uczniowie również, ale

co za szkoły, co za uczniowie i co za nauczyciele!

Uczniowie ósmej klasy potrafili na dwóch stronach krótkiego dyktanda zrobić po 30—40 błędów. Uczniowie siódmej klasy szkoły gruzińskiej w Soczi w żaden sposób nie mogli znaleźć rodzimego miasta na mapie kraju. Nauczyciele też odpowiednio popisali się. Nauczycielka matematyki w trzeciej klasie przy dzieleniu na tablicy szkolnej otrzymała iloraz większy od dzielnej.

Na zapytania uczniów, dlaczego przy ustnym opracowaniu zadania iloraz zawsze jest mniejszy od dzielnej — pani nauczycielka odpowiedziała: „Na tablicy iloraz jest zawsze większy“.

Prawdopodobnie po tej wizycie pana wizytatora Wolina sporo „robotników szkolnych“ miasta Soczi spotkał zasłużony los specja od hodowli królików Łazika Rojtenszwanca...

Walka z chorobami wenerycznymi w Polsce

W ministerstwie Opieki Społecznej odbyło się ostatnio posiedzenie sekcji do spraw walki z chorobami wenerycznymi, Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia. Na zebraniu omówiono plan walki z chorobami wenerycznymi w Polsce i stan walki z temi chorobami zagranicą.

W wyniku dyskusji zebrani wypowiedzieli się za koniecznością ustawowego uregulowania spraw zwalczania chorób wenerycznych, jak również za koniecznością uzyskania większych kredytów na prowadzenie akcji przeciwenerycznej oraz za skoordynowaniem akcji prowadzonej w tym kierunku przez instytucje państwowe i samorządowe na terenie większych miast.

Silna flota powietrzna — najlepszą obroną granic.

Tabela Loterii Państwowej z dnia 16 listopada

I i II ciągnięcie Głównie wygrane

10.000 zł. na n-ry: 94485 112679
5.000 zł. na nr.: 86767
2.000 zł. na n-ry: 100291 116412
1.000 zł. na n-ry: 107359 175662
187472 192834

500 zł. na n-ry: 18262 32383 38855
53035 58525 67507 78738 90235
189213 190995.

400 zł. na n-ry: 623 35611 62114
65200 67773 94510 116508 157018
158157 173603 182415.

250 zł. na n-ry: 13824 15257 66147
68764 74586 97776 101869 122389
122468 122759 124512 124222 125750
141190 142592 153893 163826 172532
177110

200 zł. na n-ry: 3673 3872 5973
8762 16531 18768 34234 43979 49045
50134 50334 50782 55046 56503 58771
65506 68562 72688 91998 107806
115505 123061 129038 144668 145449
174254 177040 176770 187707 193343

Wygrane po 150 zł.
278 723 1070 455 607 2210 595 3199 259
582 675 4224 5364 5538 747 6076 548 7367
561 993 9465 522 55 631 921
10197 229 369 505 945 11087 224 496
551 12077 584 93 13418 94 568 842
62 14254 64 648 15591 99 627 54 71 87
859 64 16062 138 17497 18049 249 19051
163 265 871

20074 117 20 412 591 605 869 21420 40
841 22725 888 23322 631 944 24154 686
25238 727 26193 295 625 741 2720 861
959 28124 262 593 988 29147 97 308
30126 31413 810 32203 463 33393 428
561 611 848 34248 57 751 52 815 907 35059
88 747 36229 58 250 836 37529 38422
39109 310

40076 363 420 964 41024 164 89 496
890 965 43431 575 847 44731 45256 354
983 46339 60 89 618 47604 743 92 48299
49250 308 431 517 677 794

50346 674 724 851 51006 68 165 463
71 652 52633 50980 865 54167 83 205 301
649 861 900 55255 614 985 56232 348
57155 206 82 492 579 58377 524 665 704
824 980 59087 489

60145 223 555 61396 730 62992 63344
598 887 64928 65087 66160 425 834
57836 68197 298 993 69540 791
70048 761 803 8 71300 72228 34 702
73532 74293 97 637 917 59 75221 79 715
914

76123 320 515 77652 78370 504 79545 713
861

80741 81108 375 599 771 82827 51 86
999 83103 249 487 551 648 84511 85358
467 86378 798 988 87860 8325 712

90308 598 822 926 91675 92462 84 97
654 93308 94282 418 933 95573 764 804
96192 402 97201 8 561 98388 99199 457
826 47

100672 898 101550 735 102050 341 693
724 989 103413 501 681 104530 755 854
105332 710 106150 303 775 84 107238 353
108039 209 549 109674 827 81 919

110098 904 111114 440 580 695 965
113004 220 516 718
115214 743 116015 416 117335 698
756 118330 531 119001 210

120103 203 962 121098 161 122133 352
76 745 123154 124494 125032 123 480
550 644 948 126880 127148 254 128000
318 129800 983

130597 652 766 131216 560 679 904
39 132263 133062 65 172 95 135065 191
237 549 137241 636 54 778 932 138078
114 249 139582 603

140171 686 955 87 141153 594 142275
399 143091 592 724 875 144253 758
145131 146566 147427 857 148446 149282
500 777

150456 518 151127 244 967
152835 153325 69 420 502 88 645 719
154192 293 155109 406 14 613 156340
592 157797 902 158479 838 159606 761

160016 50 745 161044 387 460 910
162171 635 163123 164080 843 165568
815 166075 181 300 79 510 168255 836
170330 97 514 904 171178 202 555 670
782 172264 68 173531 36 76 601 174013
56. 307 732 175062 561 685 706 911
176175 323 177428 818 936 178078 152
394 179383 476 868

180105 232 327 540 830 181818 968
182063 879 959 183209 59 542 675 184569
787 185163 303 24 96 497 649 819 904

Wygrane po 50 zł.

186137 239 187367 437 545 992 188077
838 189479 592
190605 191916 192321 625 55 193378
575 194215 37 634 845

130 693 981 1042 327 559 2087 379 652
780 923 3350 69 484 4450 61 5018 132 383
410 74 630 75 909 6033 159 748 7556 8159
261 9022 669
10096 929 11442 501 603 847 961 12491
976 13259 718 52 14250 65 538 15443
94 690 828 985 16179 336 46 896 17131
436 894 941 18038 39 306 598 795 956
19314

20531 725 937 22004 145 250 358
450 52 23686 24136 413 737 25208 406
795 996 26339 984 27234 28218 58 84 389
437 590 29139 383 500 679
30098 470 545 934 31256 62 66 689
720 96 32271 345 460 33099 315 418 623
888 34325 865 953 35120 423 36070
9 455 880 37296 508 612
38135 408 855 39029 408 577 83 779
40319 93 41422 763 42542 70 640 837
996 43320 448 657 44167 518 655 970
45113 46049 103 930 47145 266 305 75
48761 49349 403 556 765

50061 117 51136 384 405 500 893 902
52211 303 442 531 94 748 72 981 53440
59 644 54098 273 355 958 55058 353 682
56097 299 712 93 901 57174 58096 238
61 457 522 99 751 66 91 861 69158 81
301 85 662
60177 659 61247 309 848 984 62295
372 552 609 739 926 31 64038 39 382
508 662 88 704 43 850 973 65422 705 81
966 66008 74 531 60 799 67900 68520
28 672 69480 899

70026 99 505 60 732 71017 39 207 448
549 72380 667 912 73464 73 74171 358
440 75197 636 742
76080 82 161 415 879 77020 153 328
684 78071 421 514 642 748 79122 204 549
65 680 756
80017 336 82332 673 83345 459 566 675
847 84092 85578 761 82 86122 277 854
87500 88062 737 63 75 89073
90421 91076 298 584 92271 589 623 30
93282 375 711 862 94005 39 174 307 485
539 40 79 819 765 75276 766 96152 502
637 932 97742 98280 598 653 895 99022
49 127 36 862

100007 633 773 828 101023 481 510
942 102039 333 497 845 85 103099 154 409
556 681 719 55 913 104041 203 413 87 514
621 734 105044 185 273 876 979 106438
107143 253 675 803 99 108052 530 43
109062 257 597 881
110217 314 997 111096 136 87 282 326
659 112344 74 559 645 711 809 113274
362

114379 467 511 115040 227 454 559
99 955 116165 20 713 27 117018 234
329 635 68 955 119073 375
120199 740 62 121147 218 614 122098
304 505 767 835 83 962 123314 492 620
942 124215 801 965 70 125053 275 764
846 83 126707 127227 863 128353 712
20 842 129606 8 10 97 726 809
130122 27 557 131306 23 731 943 95
132189 897 133138 638 838 45 83 134172
423 135472 711 136520 920 137100 9 50
643 138174 528 139067
140080 194 240 344 636 42 918 141535
799 992 142661 143170 707 144049 64
69 595 675 145135 521 31 726 932 146043
960 67 147251 387 477 517 148170 279
678 761 149268 694

151110 60 292 342 560 733
152236 759 153168 301 82 531 677 154015
126 42 57 405 16 765 832 913 53 155002
242 328 635 38 156333 97 839 157611
158053 56 297 652 888
160148 449 652 748 85 976 161063 190
162041 896 163785 875 926 164057 165476
607 166501 167083 523 70 934 168038 99
203 18 394 414 789 169149 528
170818 937 171414 528 611 172256 355
586 612 798 173542 748 976 174302 15
465 873 175236 388 635 176260 329
177256 884 178222 179153 95 435 565 687
180504 641 894 181598 647 182797
183151 341 483 752 184902 185016 221
434 73 736 186268 304 896 975 187022
111 297 304 188048 322 88 784 189107 532
191075 160 645 911 192213 70 774 902
193448 710 194347 77 660

III-cie ciągnięcie Głównie wygrane

Wygrane po 150 zł.
462 1069 842 2723 4918 5325 6115
7411 847 8264 656 9407 10011 121 25
11844 12084 420 15838 16393 632 57

17377 988 18995 19136 850 20914
22529 729 23029 25977 26005 748 861
27593 670 28141 29106 238 555 30029
167 748 984 31632 32401 26 34252 346
36264 340 983 37479 39142 522 633
41817 86 42681 914 43613 825 927 44908
45 45670 46518 741 48425 789 49613
50031 194 430 64 51354 931 84 52162
553 53166 54191 762 55571 56151 335
879 57017 614 58273 59944 60535 93
62049 452 63008 263 65589 765 859
67347 68461 69721 71074 473 72398
73704 74148 595 777
76811 77207 732 78232 79480 617
80115 256 81485 82285 597 84077
85002 88334 524 974 89230 731
90592 91834 92503 939 93734 978
96969 97434 857 98571 99760
100753 816 101123 246 102561 103746
104142 105059 106798 107296 108485
109849

110442 112462 114502 960 115126 348
74 787 117665 87 119247 969
122238 768 123345 124394 622 125811
126044 293 127105 733 129010
130467 131372 132350 133805 134535
757 135118 388 186257 138086 139863 990
140735 142820 34 143785 145685
147282 471 148432 989
151350 705
152798 153333 154738 992 155117 256
157031

160882 163820 166314 963 169219
171016 655 172443 687 173059 174798
852 176640 65 178563 179765
181310 691 182504 12 184311 185333
909 187823 189455 849 91
190051 179 334 568 193043 194833

Wygrane po 50 zł.
344 1108 3741 930 4366 5217 537 6154
683 7169 8129 450 503 9345 511 10190
640 930 13819 937 14223 735 15662
16068 489 780 17190 750 18484 19105
053 621 727 20789 21098 279 22393
23292 524 24051 216 26946 28466 711
871 29996 30665 31844 32211 636 47
33142 496 34044 35447 659 36202 947
37153 38896 978 39037 353 940 40412
680 41052 190 424 607 958 42299 392
43393 727 84 44094 114 94 820 46326
839 48167 49521 50198 700 43 51195
52091 278 349 535 667 55188 528 726
56191 281 487 58800 60332 474 61913
62159 332 652 884 925 63851 65125 342
521 46 66111 931 67704 68468 69305 405
70169 736 71069 72651 73138 74351 632
75434 571
76153 221 77412 548 978 78209 79074
359 953

81012 744 82178 83535 851 84198 275
86931 87636 89455 657
90298 946 91165 240 606 92698 93818
903 86471 821 87098 98166 99805
100553 771 101918 102861 103193 416
104296 105297 454 664 106504 108077
254 312 109073 878
110552 820 112340 113255 114111 736
115053 271 565 92 116187 117119 471 723
119139 522
120129 121184 88 460 122277 747
123002 999 124121 473 125117 129447
130099 383 131415 768 133040 135822
136297 490 692 835 137250 417 138565
762 139277

140186 666 865 971 141072 657 142077
218 529 143057 714 144119 279 145733
878 146299 148334 149190 756 911
150414 707 151221 427
152405 686 794 985 153178 641 154000
155173 664 936 156145 157143 271
158491 159231 905
160637 771 161189 262 760 163172 368
517 898 164387 515 933 165053 165
166451 92 783 167489 876 168841 81
170062 299 740 841 933 171632 172064
174967 175416 890 176643 836 177051
540 668 838 178370 179152 240 681
183569 856 910 184003 214 871 185075
180356 606 181121 338 870 182137 697
186468 187204 188412 581 189154 322
72 98 760 939
190108 595 192851 96

IV-te ciągnięcie Głównie wygrane
Złoty 25.000 na

KURJER SPORTOWY

Przed sezonem hokejowym

Coraz częstsze przymrozki zapowiadają nadejście zimy. W parku sportowym młodzieży szkolnej zakończono już przygotowania techniczne przed wylaniem terenu, przeznaczanego na boiska hokejowe i ślizgawkę.

Sportowe Wilno czeka niecierpliwie na przyjscie zimy. Najbardziej czekają narciarze i hokeiści, którzy już od kilku tygodni trenują narazie w sali Ośrodka W. F. Sucha zaprawa hokejowa prowadzona jest przez doskonałego znawcę sportu W. Wiro Kirę. Gimnastyka cieszy się powodzeniem. Uczęszczają prawie wszyscy czołowi gracze i nowicjusze. Hokeiści dobrze zdają sprawę ze znaczenia suchej zaprawy.

Najważniejsze jednak jest to, że tegoroczny sezon, jak rzadko który, zapowiada się bogato. Nawiązane zostały stosunki sportowe z doskonałymi hokeistami Prus Wschodnich, którzy mieli już w ub. roku ochotę zmierzyć się z Wilnem, ale wówczas na przeszkodzie stanęły złe warunki atmosferyczne. Nagła odwilż zgasła zapędy sportowe. Niemcy z Prus mają bardzo dobrą opinię sportową. Drużyna z Rastenburgu należy do rzędu najsilniejszych zespołów hokejowych Niemiec. Gracze przez dłuższy czas przebywali w Garmisch Partenkirchen, biorąc udział w licznych turniejach między narodowych i międzyklubowych. Niemcy w Wilnie mają rozegrać dwa towarzyskie spotkania. Mają oni przyjechać do nas na samym początku sezonu z tem, że wilnianie rewizytować ich będą na początku r. 1936. Wilnianie pierwszy mecz rozegrają w Królewcu, a drugi w drodze powrotnej, w Rastenburgu.

Istnieje konkretny projekt, żeby razem z hokeistami Prus Wschodnich, przyjechały do Wilna dwie najlepsze łyżwiarki, które wzięłyby udział w konkursie jazdy figurowej. Przyjazd łyżwiarek niemieckich obudzi niewątpliwie ogromne zaciekawienie.

W projekcie jest również mecz z Lotwą. Hokeiści Lotwy zamierzają wysłać drużynę na Igrzyska Olimpijskie. Mecz z olimpijczykami Lotwy miałby posmak sensacji sportowej. Nie trzeba zapominać, że przed dwoma laty Ognisko KPW. pokonało reprezentację Lotwy. Łotysi prawdopodobnie w Wilnie gościć będą w styczniu, albo też w drodze powrotnej z Igrzysk, to jest po 16 lutym. Wilnianie chcą sprowadzić na popis jazdy figurowej łyżwiarkę Lotwy p. Dreguse, która przed dwoma laty popisywała się w Wilnie.

Jeżeli rzeczywiście dojdą do skutku te dwie międzynarodowe imprezy sportowe — będzie na co popatrzeć. Ale mało tego. Jak nas informują, Ognisko K. P. W. zakontraktowało już szereg meczów z czołowymi drużynami Polski i tak: w grudniu ma przyjechać AZS. poznański, potem Pogoń ze Lwowa, Legia z Warszawy a wilnianie marzą o wyjeździe do Katowic, by potrenować na sztucznym boisku hokejowym.

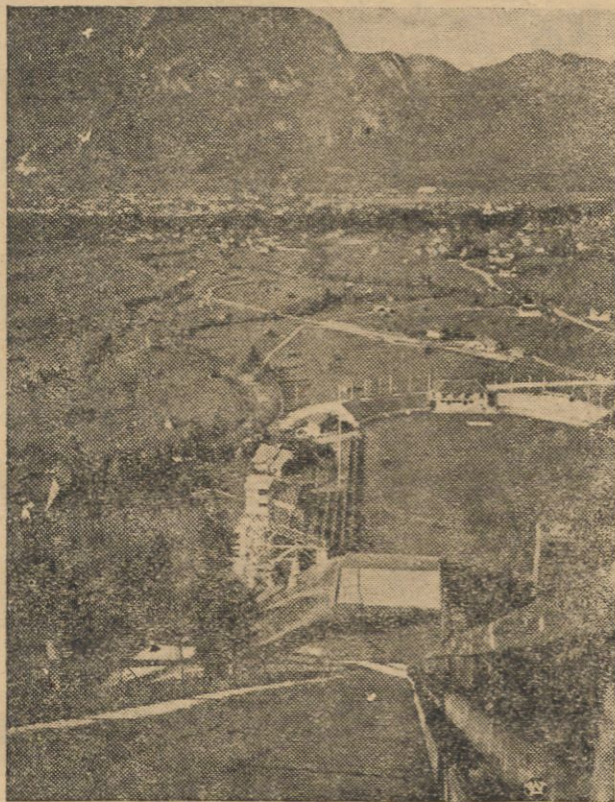
Drużyna mistrza Wilna — Ognisko KPW. będzie w tym sezonie nieco osłabiona brakiem Staniszewskiego, który jest w Warszawie i Andrzejewskiego, który służy w wojsku pod Poznaniem. Trzeba być jednak dobrej myśli, Wilno posiada bowiem sporo młodych graczy. Drużyna składać się będzie z Wiro-Kiry, Godlewskich, Okułowicza, Czasznickiego, Nuszla, Andrzejewskiego (drugiego) i kilku jeszcze młodszych. Bardzo dobrze składa się że z roku na rok zaczyna grać coraz lepiej AZS. Powoli zatrze się między Ogniskiem a AZS., gdy będzie rywalizacja, podnie się jeszcze wyżej poziom hokeja wileńskiego.

Prócz meczów z drużynami zagranicznymi i krajowymi odbędą się w Wilnie dwa turnieje: jeden o mistrzostwo okręgu z dopuszczeniem Ogniska KPW. bezpośrednio do finału i drugi o puchar przechodni dyr. Kazimierza Andrzejewskiego.

Turnieje te mieć będą raczej znaczenie propagandowe. Ponadto odbędą się zapewne mecze między reprezentacjami: Uniwersytetu Stefana Batorego i młodzieży szkolnej.

Młodzież szkolna mieć będzie również szereg spotkań, a warto zaznaczyć, że uczniowie wybierają się na ogólnopolskie mistrzostwa szkolne do Krakowa. Przeprowadzony więc będzie specjalny trening najlepszych graczy szkolnych. Pocięszające jest to, że hokej wśród młodzieży cieszy się powodzeniem.

Jeżeli Miejski Komitet WF. i PW. wyleje i w tym sezonie ślizgawkę na placu Łukiskim, najmłodszy hokeiści będą mogli korzystać z bezpłatnego wstępu na lodowisko. Z całym uznaniem trzeba podkreślić bardzo przychylnie ustosunkowanie się do hokeistów kierownictwa ślizgawki w Parku Sportowym, kuratorzem której jest p. prof. Tadeusz Czeżowski.

W Garmisch-Partenkirchen

Widok ogólny lodowiska i skoczni w Garmisch Partenkirchen, gdzie w lutym rozpoczyna się zimowe zawody olimpijskie.

Walne zebranie pływaków wileńskich

Przemówienie płk. Bobrowskiego

Tegoroczne walne zebranie pływaków wileńskich wypadło nadspodziewanie uroczyste. Na zebranie przybył kierownik Okr. Urzędu WF. i PW. płk. Bobrowski, który wygłosił dłuższe przemówienie do zgromadzonych sportowców.

Przemówienie płk. Bobrowskiego nie miało charakteru okolicznościowego, a wręcz przeciwnie, płk. poruszył zasadnicze sprawy, dotyczące sportu z punktu widzenia wojska i państwa. A więc na wstęp została dana konkretna odpowiedź po co uprawiamy sport i jakie gałęzie sportu dają nam, dla społeczeństwa i dla państwa, jak największe korzyści.

Sport uprawiamy nie tylko dla przyjemności, ale dla własnej i państwa potrzeby. Do najbardziej racjonalnych sportów płk. Bobrowski zaliczył w pierwszym rzędzie sport strzelecki, a po tem boks, który wyrabia charaktery. Muszą być koniecznie propagowane i sporty wodne. Pływanie powinno zdobyć popularność, musi stać się sportem mas. Władze państwowe - sportowe przyjdą niewątpliwie z pomocą pływakom wileńskim, ale jeżeli chodzi o budowę basenu, to nie od razu Kraków został zbudowany.

Przemówienie płk. Bobrowskiego było oklaskiwane przez sportowców. Zawierało ono szereg ciekawych momentów.

Widzimy z powyższego, że sezon hokejowy ma być bardzo ożywiony. Mieć będziemy szereg pierwszorzędných imprez; żeby tylko zima była dobra a sport hokejowy w Wilnie wykaże niewątpliwie dalszy postęp. Hokej w Wilnie jest najsilniejszą gałęzią sportu.

Kilku graczy wyjedzie na kurs do Warszawy, a może nawet niektórzy wzięci zostaną na obóz przedolimpijski.

Dobrze się stało, że w tym sezonie nie będą rozegrane mistrzostwa Polski, które w roku ubiegłym wprowadziły szereg nieporozumień przez wyeliminowanie Wilna przy zielonym stoliku z walk o tytuł mistrza Polski, przysłowiowe „żubry” wileńskie, odnosząc zwycięstwo po zwycięstwie, przypieczętowały krzywą Jzącą decyzję Polskiego Związku Hokeja na lodzie, a raczej zdanie byłego kapitana sportowego Sachsa, który w tym roku nie został wybrany do zarządu, przechodząc do niesławnej przeszłości.

J. N.

Ruch mistrzem Polski

Wczorajsze mecze piłkarskie o mistrzostwo Ligi miały decydujące znaczenie nie jak dla Pogoni i Ruchu, tak i dla drużyny „kandydujących” do spadku z Ligi.

Wynik remisowy Ruchu z Cracovią 1:1 zapewnił zdobycie przez Ruch mistrzostwa Polski. Ruch mistrzostwo zdobył 3 raz. Fatalnie wypadła Pogoń, która przegrała swój ostatni mecz z Wartą w Poznaniu 5:3.

Wisła wygrała z LKS. 4:2 i chwilowo znajduje się na 4 miejscu.

Garbarnia rozgromiła Legię 8:0, a Śląsk pokonał Polonię 3:1.

Z Ligi spadają więc dwie drużyny: Polonia i Cracovia. Spadają drużyny o bogatych tradycjach sportowych.

Do Ligi zaś wchodzi Dąb ze Śląska.

Eliminacje bokerskie

Krok za krokiem powoli, ale stale podnosi się poziom sportowy zawodników wileńskich. A co ciekawsze, że z każdym dniem przybywa coraz więcej młodych bokserów, którzy w sposób poważny zaczynają zagrazać byłym mistrzom, degradując ich nawet w zawodach propagandowych, czy eliminacyjnych.

Wczorajsze zawody, rozegrane w Ośrodku W. F. były ciekawe. Ogółem rozegrano 6 spotkań, z których na specjalną uwagę zasługują walki: Bagińskiego z Lindzinem, Judiga z Mażulisem i Untona z Szottem.

W WADZE MUSZEJ Bagiński (WKS. Smigły) spotkał się z Lindzinem (AZS). Walka b. interesująca. Ładna technicznie. Prowadzona fair. Lindzin ma słabe ciosy. Bagiński zaczyna uczyć się walczyć na punkty, zapominając nareszcie o zawodnym polowaniu na K. O. Spotkanie wygrał na punktu Bagiński.

W WADZE KOGUCIEJ zawiódł mistrz Wilna Malinowski z Ogniska KPW. który nie pokazał nic ciekawego. Przegrał on spotkanie wyraźnie na punkty, walcząc z Nowickim z WKS. Smigły Malinowski chodził po ringu i ani razu w przeciągu trzech rund nie zdradził chęci do walki, ograniczając się do patrzenia w oczy przeciwnikowi i do uśmiechania się. Nudna, beznadziejna walka.

W LEKKIEJ Szczypiorek (AZS) poprawił się technicznie. Przeciwnikiem był „stary” bokser wileński Gudalewski z Ogniska, który w 2 rundzie został za stałe utrzymanie przeciwnika zdyskwalifikowany przez sędziego ringowego.

W WADZE PÓLSREDNIEJ Wildo (WKS. Smigły) wygrał przez techniczny K. O. z Borysem (Strzelec). Obaj byli agresywni, ale mieli braki techniczne. Wildo naogół podobał się.

W ŚREDNIEJ Judig (Strzelec), nokauciarz wileński spotkał się z zupełnie nieznanym bokserem Mażulisem (WKS. Smigły). Obaj idą od razu do walki. Pada grom silnych ciosów. W pierwszej rundzie Judig otrzymuje dwa zapomnienia za faule. W drugiej Judig jest o krok od zwycięstwa przez K. O. Wali z całej siły. Mażulis chwycił się na nogach już... ale oto rozprzyszykuje się Mażulisowi rękawiczka — sędzia przerywa walkę. Mażulis odpoczywa — nabiera sił. W trzeciej rundzie Mażulis zaczyna punktować, walczy przytomnie. Sala trzęsie się krzykiem. Obaj są wyczerpani. Zwycięza na punkty Mażulis.

W PÓLCIEŻKIEJ Unton (Strzelec) zareprezentował się z jak najlepszej strony. Jest świetnie zbudowany. Ma silne ciosy. Pokonał przez poddanie się po pierwszej rundzie Szosta.

Dobrze reprezentowali się bokserzy WKS. Smigły, trenowani przez plut. Antoniego Sadowskiego.

W ringu sędziował p. Nowicki. Punkty obliczali pp.: Stencel i Holownia. Na zawodach obecny był płk Bobrowski, Kierownik Okr. Urzędu W. F. i P. W.

Kilku czołowych bokserów nie zostało dopuszczonych przez lekarza i dlatego nie było szeregu spotkań.

Skoda mistrzem Warszawy

Wczorajszy mecz bokerski o drużynowe mistrzostwo Warszawy zdecydował o zdobyciu przez Skodę mistrzostwa.

Skoda wygrała z Polonią 9:7. Bokserzy Skody w niedzielę 24 b. m. walczyć będą w Wilnie z A. Z. S.

Warszawa przeciwnikiem bokserów AZS. Wileńskiego

Wczoraj Polski Związek Bokerski zawiadomił telegraficznie Wil. Okr. Zw. Bokerski, że w wyniku losowania mistrzostw drużynowych Polski przeciwnikiem mistrza Wilna — AZS. będzie mistrz Warszawy.

Mecz ma się odbyć 24 listopada w Wilnie.

Złóż ofiarę na pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie
Konto P. K. O. 146.111

Znakomita odżywka dla cery PUDER ABARID

KRONIKA

Poniedziałek
18
Listopad

Dziś: Odona P.

Jutro: Elżbieta Kr.

Wschód słońca—godz. 6 m. 58
Zachód słońca—godz. 3 m. 13

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B
w Wilnie z dnia 17.XI. 1935 r.

Ciśnienie 760

Temperatura średnia + 1

Temperatura najniższa + 5

Temperatura najwyższa — 3

Opad —

Wiatr południowo-wschodni

Tend. spadek, potem lekki wzrost

Uwagi: pogodnie.

PRZEPOWIEDNIA POGODY WEDŁUG P.M.:
W dalszym ciągu pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym.

Nocą dość silne przymrozki, w ciągu dnia temperatura nieco powyżej zera.

Słabe lub umiarkowane wiatry z południowo-wschodu i południa.

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:
1) Miejska (Wileńska 23), 2) Chomiczewskie (W. Pohlanka 25), 3) Filemonowicza (Wielka 29), 4) Chrościeckiego (Ostrobramska 28).

PRZYBYLI DO WILNA

Do hotelu „George'a” przybyli: Kruczkowski Karol z Baranowicz, Hr. Broel Plater Witold z Baranowicz, Wojtowiczowa Jadwiga z Przemysła.

OSOBISTA.

— Powrót prezydenta miasta. Onegdaj powrócił do Wilna prezydent miasta dr. Maleszewski, który bawił ostatnio w Warszawie, gdzie wziął udział, jako delegat miasta Wilna w zjeździe przedstawicieli Związku Miast Polskich.

Zjazd poruszył i omówił szereg ważnych założeń samorządowych. Na zjeździe, jak sly chać, poruszana była również sprawa obniżki płac pracowników komunalnych.

ADMINISTRACYJNA.

— 7 protokołów za potajemny handel w niedzielę. W ciągu dnia wczorajszego organa poli-

cyjne sporządziły 7 protokołów za uprawianie potajemnego handlu w niedzielę.

MIEJSKA.

— **PROJEKT UMIESZCZENIA W BRAMACH KAMIENIC NOWYCH STAWEK KOMORNEGO.** Jak się dowiadujemy, istnieje projekt dla orjentacji lokatorów i władz skarbowych wywieszenia w bramach kamienic wykazów nowych stawek komornego dla poszczególnych lokali. Zwrócona ma być również uwaga, by nie interpretowano mylnie przepisów o obniżce komornego na szkodę lokatorów. Tak np. właściciele nieruchomości nie będą mogli powiększać liczby izb mieszkań przez wleczanie alkowy itp.

— **Bezrobocie wzrasta.** W ciągu ubiegłego tygodnia bezrobocie na terenie Wilna wykazało dalszy wzrost. Obecnie Wilno liczy 5120 bezrobotnych.

SPRAWY SZKOLNE.

— **Tegoroczne ferie zimowe w szkolnictwie.** Władze szkolne przygotowują już zarządzenie w sprawie tegorocznych ferij zimowych w szkolnictwie średnim i powszechnym. W roku bieżącym ferie na Boże Narodzenie trwać będą od 23 grudnia do 9 stycznia włącznie.

Teatr Muzyczny „LUTNIA“

Występy Elny Gistedt

Dzisiaj o godz. 8,15

MADAME DUBARRY

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś, w poniedziałek dn. 18.XI o g. 8 ujrzymy na przedstawieniu wieczorowym po raz ostatni doskonałą komedię psychologiczną M. A. Chorda „Fotograf i tancerka“.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **Występy Elny Gistedt „Madame Duharry“.** Dziś o g. 8,15 w ciesząca się wielkim powodzeniem, wspaniale wystawiona op. Millöckera „Madame Dubarry“. W roli tytułowej ujrzymy

Dziś pożegnalny występ zespołu Rosyjskiego Teatru

w sali b. **KONSERWATORJUM** (Końska 1). Na czele: Borys Kremieniecki, Helena Bekefi, Izabela Brandt, Ludmila Woronczewicz, Afanasij Iwaszew. Zupełnie nowy program! Również repertuar utworów **M. Zoszczenki, Pantielejmona Romanowa, Wierzy Inber.** Początek o 8.30 w. Bilety do godz. 4 po poł. w składzie muzycznym „Filharmonia“, Wielka 8, zaś po godzinie 4-ej w sali b. Konserwatorium (Końska 1).

REWJA Na szczytach Kaukazu

Rewja w 2 częściach i 15 obrazach z udziałem komika **W. Jankowskiego**, primabaleriny **Basi Reiskiej**, baletmistrza **W. Jankowskiego**, pieśniarki **Mary Żejmówny**, humorysty **Antoniego Jaksztasa**, primadonny **J. Kulikowskiej**, piosenkarza **L. Warskiego.** Codziennie 2 seanse: o 6.30 i 9-ej, w niedzielę i święta 3 seanse: o 4.15 6.45 i 9.15

CASINO JOAN CRAWFORD

Ostatnie dni.

w filmie „**Mężczyźni wolą meżatki**“ Nad program: **Dodatki i najnowsze aktualja**

OGNISKO Józef Schmidt

w filmie **Pieśń zdobywa świat**

Nad program: **DODATKI DZWIĘKOWE.** — Początek seansów codziennie o godz. 4-ej pp.

UWAGA!

SKŁAD APTECZNY, PERFUMERYJNY I KOSMETYCZNY

Prow. **Władysława NARBUTA**
Farm. **WILNO, ŚWIĘTOJAŃSKA 11.**

Poleca: wszelkie **ZIOŁA LECZNICZE** tegorocznego zbioru, oraz świeży **tran najlepszy** Ceny dostępne

MIESZKANIE

od zaraz do wynajęcia 5 pokoi, przedpokój i kuchnia ze wszelkimi nowoczesnymi wygodami. Kalwaryjska 20—4. Obok przystanku autobusowego.

MIESZKANIE

3 i 5 pokoi, z kuchnią duże, eleganckie, suche, słoneczne, ciepłe, z łazienką i wate — do wynajęcia — Popławska 28—1

Starsza osoba

zajmie się dzieckiem lub gotować będzie o biad dla dwu osób, za mieszkanie. Zgłoszenia do administr. Kurjera dla R. G.

AKUSZERKA

Marja Laknerowa
Przyjmuje od 9 — 7 w. ul. J. Jasidackiego 5 — 18 róg Ofiarnej (obok Sądu)

AKUSZERKA

M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacje Zwierzyniec, T. Zapa, na lewo Gedyminowska ul. Grodzka 27

AKUSZERKA

Śmiałowska
przeprowadziła się na ul. Wielką 10—4 tamże gabinet kosmet. usuwa zmarszczki, brzośki, kurczaki i wągr

Elnę Gistedt, która wytworną grą i śpiewem wywołuje zachwyt. W rolach główniejszych zbierają zasłużone oklaski: Bestani, Szczawiński, Ta trzański, Wyrwicz-Wichrowski i Zyenda. Malownicza scena baletowa „Żywa fontanna“ zamyka to interesujące widowisko. Ceny miejsc niższe.

— „**Mądra Mama**“. Jutro grana będzie w dalszym ciągu pełna humoru i wery świetna komedia muzyczna Laitaja „Mądra Mama“, w której Elna Gistedt świetną swą grą wywołuje ogólny zachwyt.

— „**Księżniczka Czardasza**“. Pod kierownictwem reżyserskim K. Wyrwicz-Wichrowskiego, rozpoczęły się próby z „Księżniczki Czardasza“ słynnej op. Kalmana, w której Elna Gistedt tworzy niezapomnianą kreację.

WILEŃSKI TEATR OBJAZDOWY:

gra dziś, 18.XI w **Mołodecznie** — popoł. „Oberżystkę“, wieczorem komedię A. Hopwooda „Jutro pogoda“.

TEATR „REWJA“.

Dziś, w poniedziałek 18 listopada premiera programu rewjowego p. t. „Na szczytach Kaukazu“.

Początek przedstawień o godz. 6.30 i 9.

RADJO WILNO

PONIEDZIAŁEK, dnia 18 listopada 1935 roku.

6.30: Pieśń; 6.33: Pobudka do gimn.; 6.34: Gimnastyka; 6.50: Koncert poranny; W przerwie: 7.20: Dziennik por.; 7.50: Program dz.; 7.55: Informacje; 8.00: Audycja dla szkół; 8.10—11.57: Przerwa; 11.57: Czas; 12.00: Hejnał; 12.03: Dziennik połudn.; 12.15: Muzyka salonowa; 13.25: Chwilka gospodarstwa domowego; 13.30: Muzyka popularna; 14.30—15.15: Przerwa; 15.15: Odcinek powieściowy; 15.25: Życie kulturalne miasta i prowincji; 15.30: Orkiestra Jacka Hiltona; 16.00: Lekcja języka niemieckiego; 16.15: Koncert w wyk. Ork. pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego; 16.45: Cień między kumotrami; 17.00: Policja kobieca u nas i gdzieindziej; 17.15: Minuta poezji; 17.20: Debussy — Kwartet d-moll; 17.50: Z podróży po ogrodach zoologicznych w Europie; 18.00: Recital fort. Bronisławy Rosenbaum; 18.30: Program na wtorek; 18.40: Koncert dla młodzieży; 19.00: Litewski odczyt; 19.10: Zimą spędzamy w Trokach, felj. Elżbiety Minkiewiczówny; 19.20: Chwilka społeczna; 19.25: Koncert reklamowy; 19.35: Wiad. sportowe; 19.50: Pogadanka aktualna; 20.00: Audycja żołnierska; 20.30: Kwadrans skrzypiec; 20.45: Dziennik wieczorny; 20.55: Obrazki z Polski współczesnej; 21.00: Wieczór literacki „Pamięci Stefana Żeromskiego“; 21.30: Koncert poświęcony twórczości I. J. Paderewskiego; 22.45: Transmann — Wesola suita; 23.00: Kom. met. 23.05—23.30: Muzyka taneczna.

WTOREK, dnia 19 listopada 1935 r.

6.30: Pieśń; 6.33: Pobudka do gimnastyki; 6.50: Koncert poranny; W przerwie 7.20: Dziennik por. D. e. Koncertu; 7.50: Program dzień; 7.55: Gielda rolnicza; 8.00: Audycja dla szkół; 8.100: Przerwa; 11.57: Czas; 12.00: Hejnał; 12.03: Dziennik połudn.; 12.15: Audycja dla szkół; 12.30: Koncert Pawła Rynasa; 13.25: Chwilka gospodarstwa domowego; 13.30: Z rynku pracy; 13.35: Muzyka popularna; 14.30: Przerwa; 15.15: Odcinek powieściowy; 15.25: Życie kulturalne miasta i prowincji; 15.30: Mozaika muzyczna; 16.00: Skrzynka P. K. O. 16.15: Piosenki; 16.45: Cała Polska śpiewa; 17.00: Cukier; 17.15: Muzyka lekka; 17.50: Encyklopedia mówiona; 18.00: Z polskiej lit. fortepjanowej; 18.30: Program na środę; 18.40: Utwory Poulenca; 19.10: Transmisja z podziemi Dominikańskich w Wilnie; 19.25: Koncert reklamowy; 19.35: Wiad. sport.; 19.50: Pogadanka aktualna; 20.00: Aktu-

Kina i Filmy

„**MĘŻCZYŹNI WOLĄ MEŻATKI**“

Kino „Casino“.

Wytwórnia amerykańska „Metro Goldwyn Mayer“ nakręca specjalny cykl filmów z popularną aktorką — Joan Crawford. Filmy te z reguły otrzymują wyjątkowo staranną wystawę i obsadę, lecz grzeszą ostatnio zbyt wielkim podobieństwem. Scenariusze są zamawiane widocznie en gros specjalnie dla Crawford, artystki o niewątpliwie ciekawej i oryginalnej osobowości. Szkoda tylko, że w ten sposób zmuszają się do odtwarzania tego samego typu kobiety subtelnej, mądrej, dowcipnej i prawego charakteru. Filmy z Joan Crawford są zawsze prawie odzwierciedleniem trybu życia i poglądów współczesnej bogatej młodzieży amerykańskiej, lekkomyślnej, roztańczonej, rozpiętej, rozrabianej.

Dlaczego właściwie tytuł filmu brzmi: „Mężczyźni wolą meżatki“? pozostanie to prawdopodobnie na zawsze tajemnicą wytwórni. Z treści filmu raczej wynika, że to właśnie meżatki najbardziej narażone są na przykrości i zdrady ze strony mężów.

Scenariusz filmu ustępuje poprzednim filmom Crawford. Jest zbyt mało urozmaicony, pozbawiony bardziej wartkiego tempa. Reżyser Griffith nie umie dostatecznie wykorzystać wszystkich walorów bohaterki obrazu. Jedną z największych zalet Joan Crawford jest jej umiejętność pięknego poruszania się. Umie tworzyć chodząc, tając lub biegnąc — symfonie ruchu. Ta strona jej talentu nie została tu wykorzystana. Poza tym gra Crawford stoi na wysokim poziomie. Artystka o kolosalnej rutynie, umie mówić na filmie, jak prawie żadna in. Przyjemny tembr głosu i cudowna dykcja sprawiają, że pomimo tego, że w filmach jej jest wielka obfitość dźwięków, nie nużą one. Zresztą, Crawford gra prawie zawsze na czele pierwszorzędnej obsady i to często z tymi samymi partnerami, doskonale z nią zgranymi. A więc znów widzimy Roberta Montgomery. Tym razem gra on rolę wielce lekkomyślnego małżonka, wyposażonego, zresztą, w tyle uroku, że chętnie przebaczymy mu, wstąpił za żoną, wszelkie jego zdrady i urwisostwa. Błażo natomiast wypadła mała, niewdzięczna rolka młodego, przyjemnego i powściągliwego artysty Franchot Tone'a (nota bene odniedawna — prawdziwego męża Crawford). Doskonała jest Edna May Oliver, o kształtach ciała i twarzy prawdziwie groteskowych — w roli wesołej i energicznej „babci“. Na specjalne wyróżnienie zasługuje czworonożny artysta przepiękny pies, wywołujący zachwyt widzów.

Obraz jest wystawiony ładnie. Dekoracje są zbudowane ze smakiem, zdjęcia bez zarzutu, piękne, jak zawsze — toalety Crawford wzbudzają zachwyt „płci słabej“ na sali.

Nad program — filmik krótkometrażowy morski, stary PAT, oraz przemiana groteska rysunkowa Fleischera p. t. „Fałszywy kotek“ z małą gwiazdą rysunkową — Betty Boop. A. Sid-

TEATR NA POHULANCE

Dzisiaj o g. 8-ej wiecz.

FOTOGRAF I TANCERKA

ceny propagandowe

alny monolog; 20.10: Muzyka lekka; 20.45: Dzień; 20.55: Obrazki z Polski; 21.00: Koncert poświęcony twórczości Händla; 22.00: Muzyka taneczna; 22.30: Ostatni laureat nagrody Nobla Hans Stemann i jego dzieło; 22.45: Roman tyczny Wilno; odczyt w języku angielskim; 23.00: Kom. met. 23.05: Muzyka taneczna.

PAN DZIŚ OSTATNI DZIEŃ SEN NOCY LETNIEJ

Dla młodz. dozwol: Początek punkt. 4.30—7.30—10.20

NASTĘPNY PROGRAM:
Gigantycz. widowisko filmowe

PIEKŁO

Bengalski lancier Garry Cooper oraz niezrównana Anna Sten w najnowsz. arcydziele

NOC WESELNA

W tych dniach w kinie „HELIOS“

HELIOS DZIŚ. Największa rewelacja doby obecnej. Superprodukcja E. Lubitscha

SZANGHAJ (MIŁOŚĆ I RASA)
Wielki film erotyczny. Mistrzowska obsada: bohat. „Wypraw krzyżowych“ **LORETTA YOUNG** najsynniejszy amant **CHARLES BOYER** oraz **Warner Oland**. Film demonstruje się jednocześnie w Paryżu, Londynie i in. stolicach świata. Nad program: **Atrakcje oraz aktualja.**

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 ppoł. Administracja czynna od g. 9¹/₂—3¹/₂ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9¹/₂—3¹/₂ i 7—9 wiecz.

Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4. telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkami książkowymi 3 zł., z odbiorem w administr. bez dodatku książkowego 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł.
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst. 30 gr., kronika redakc. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadestane“ Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.